

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D. v právní věci

žalobce: **B.Y.**, nar. X, ev. č. X
státní příslušnost T. r.
pobytem v ČR: X
zastoupen advokátem JUDr. Petrem Navrátillem
sídlem Joštova 138/4, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, P.O.BOX 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 10. 2022, č. j. OAM-480/ZA-ZA12-ZA16-2022,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Shrnutí žalobních argumentů

2. Žalobce v žalobě namítal, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek jeho odůvodnění.
3. Žalobce ve správním řízení podrobně vylíčil, z jakých důvodů opustil svoji vlast - z důvodu příslušnosti ke kurdské národnosti, a že je ateista (čelil v zemi původu obtížím, nevraživosti a pro odmítání islámu též nátlaku a posměchu, zažil ústrky pro etnický původ i ze strany branců při výkonu základní vojenské služby). Ačkoliv byly žalobcem uváděné důvody jednoznačně podřaditelné pod § 12 zákona o azylu, žalovaný dospěl na podkladě shromážděných důkazů k závěru, že obavy žalobce jsou nedůvodné, a to s ohledem na stav dodržování lidských práv v Turecku, a to i ve vztahu ke kurdské menšině. Podle žalovaného žalobce nesplnil podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, neboť nebylo zjištěno, že v jeho případě existují důvodné obavy, že pokud by byl vrácen do své vlasti, hrozilo by mu skutečné nebezpečí vážné újmy. Podle žalobce však uvedené závěry nemají oporu v shromážděných důkazech.
4. Způsob, jakým se žalovaný vypořádal s podklady pro vydání rozhodnutí, žalobce označil za nepřezkoumatelný. Žalovaný označil na straně 2 – 3 odůvodnění napadeného rozhodnutí řadu podkladů, z nichž vycházel. Z odůvodnění rozhodnutí však nelze seznat, jaké informace jednotlivé podklady obsahují – odkazují na informace o situaci v Turecku, tyto informace jsou v textu označeny, avšak není uvedeno nic o jejich obsahu. Fakticky je citována Informace MZV z listopadu 2020, přitom tato je zcela irrelevantním podkladem, neboť je ve vztahu k době vydání napadeného rozhodnutí téměř 2 roky stará. V textu odůvodnění rozhodnutí je také obecně odkazováno na „informační zdroje“ bez konkrétní souvztažnosti informace ke konkrétnímu podkladu. Zvolený způsob odůvodnění považuje žalobce za nepřezkoumatelný. Vnitřní politická situace ve vztahu ke kurdské národnosti prochází v posledních letech dynamickými změnami, a to nikoliv k lepšímu. V souvislosti s eskalací vojenského konfliktu na Ukrajině byl posílen mezinárodně-polický vliv Turecka, které svou podporu mezinárodnímu společenství spojuje s posílením tlaku členských států NATO vůči kurdským organizacím a kurdské menšině. Žalobce tak napadenému rozhodnutí vytýká, že nepřezkoumatelným způsobem nakládá s podklady pro vydání rozhodnutí, přičemž tyto podklady jsou neaktuální a nereflektují dynamický vývoj vnitropolitické situace a postavení kurdské menšiny v Turecku.
5. S ohledem na výše uvedené žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Ve svém vyjádření žalovaný označil podanou žalobu za nedůvodnou. Nesouhlasil s uplatněnými žalobními body, neboť ty neprokazují, že by žalovaný porušil správní řád nebo zákon o azylu. Žalovaný dále odkázal na obsah správního spisu, zejména na podanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, použité informace o zemi původu, výpověď žalobce a napadené rozhodnutí. Napadené rozhodnutí není nesprávné či nezákonné, neboť žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy. Žalovaný zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl, opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro vydání rozhodnutí. Žalobce v podané žalobě jen zopakoval stěžejní důvody své žádosti, přitom tyto důvody a tvrzené skutečnosti již žalovaný ve správním řízení podrobně zhodnotil a opatřil si k tomu dostatečné množství podkladů dotýkajících se situace žalobce.
7. Tvrzeným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany jsou problémy s jeho kurdeskou národností, snahou být ateista, a též snahou setrvat v ČR.
8. Žalobce uplatnil námitky proti napadenému rozhodnutí pouze v obecné rovině. Podle žalovaného nelze tvrdit, že provedená dokazování byla nedostatečná, a že skutková podstata, z níž žalovaný vycházel, neměla oporu ve spise. Dokazování ve správním řízení bylo naopak provedeno podrobně a úplně, když se žalovaný zabýval všemi okolnostmi případu. V napadeném rozhodnutí pak srozumitelným způsobem zdůvodnil, proč nebylo možné žalobci udělit některou z forem mezinárodní ochrany. Je to právě žalobce, kdo má v řízení povinnost tvrzení, jež pak utváří rámec zjišťování skutkového stavu. Žalobce měl ve správním řízení možnost uvést důvody, pro které žádal o udělení mezinárodní ochrany, a také doložit doklady, které by jeho tvrzení podpořily. Na základě toho má žalovaný za to, že dostatečně zjistil skutkový stav věci, přičemž si k tomu opatřil i dostatečně aktuální informace o zemi původu žalobce.
9. Za nedůvodné označil též námitky žalobce týkající se neaktuálnosti zpráv o zemi původu. S odkazem na judikaturu NSS žalovaný uvedl, že nelze posuzovat zastaralost zpráv pouze na základě faktu, že po vypracování informace uplynul určitý čas. Zastaralá je totiž taková zpráva, jenž obsahuje informace, které již nejsou aktuální v důsledku změny okolností v mezidobí od vypracování zprávy do jejího použití.
10. Institut udělení mezinárodní ochrany je zcela výjimečným institutem umožňujícím legální pobyt cizince na území ČR, avšak v žádném případě ho nelze zaměňovat s jinými formami pobytu cizince upravenými v zákoně o pobytu cizinců. Potřeba žalobce legalizovat si na území ČR svůj pobyt nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany.
11. S ohledem na výše uvedené žalovaný soudu navrhl, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Posouzení věci krajským soudem

12. Zdejší soud přezkoumal za podmínek uvedených v § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), bez nařízení jednání (účastníci řízení vyjádřili souhlas s takovým postupem a krajský soud současně

nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné), v rozsahu uplatněných žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení předcházející jeho vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.

13. Předmětem soudního přezkumu bylo rozhodnutí žalovaného, kterým nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana v žádné z jejích možných forem. Žalovaný tedy neudělil žalobci azyl ani doplňkovou ochranu podle § 12, § 13, § 14 § 14a a § 14b zákona o azylu, přičemž v intencích těchto ustanovení rozčlenil i odůvodnění svého negativního rozhodnutí. Žalobce svoji žalobu argumentačně směřoval pouze proti neudělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Ostatní závěry žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany podle § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu žalobce nijak nerozporoval. Na základě toho se krajský soud nebude dále věnovat přezkumu těchto pasáží napadeného rozhodnutí, když je lze pokládat za nerozporné a souladné se zákonem. Naproti tomu přezkoumá v plném rozsahu dle uplatněných žalobních bodů důvody neudělení azylu podle § 12 zákona o azylu.
14. Soud předem obecně k věci uvádí, že institut azylu slouží osobám, které jsou v zemi původu pronásledovány ze zákonem stanovených důvodů, a současně není prostředkem pro řešení jakýchkoliv jiných problémů (osobních, rodinných či ekonomických) v zemi původu. Udělení mezinárodní ochrany lze aplikovat pouze v omezeném počtu případů ve smyslu zákonem stanovených podmínek. Legalizace pobytu se záměrem vyhnout se případným nepříznivým důsledkům nezákonného pobytu na území ČR není v žádném případě důvodem pro mezinárodní ochranu formou azylu (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 9. 2006, č. j. 4 Azs 442/2005-43).
15. Žalobce v žalobě potvrdil důvody podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany, které byly jednoznačně objasněny i v průběhu správního řízení. Důvodem podané žádosti byly žalobcem tvrzené problémy související s jeho kurdskou národností, a také s jeho rozhodnutím být ateistou. Důvodem podané žádosti byla též snaha žalobce o setrvání na území ČR. Své důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobce jednoznačně podřazuje pod ustanovení § 12 zákona o azylu.
16. Podle § 12 zákona o azylu se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec, ad písm. a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo ad písm. b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má.
17. Soud nejprve ověřil z předloženého správního spisu i napadeného správního rozhodnutí skutková zjištění žalovaného a rovněž jeho skutkové a právní závěry v posuzované věci.
18. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR dne 29. 4. 2022. Jedná se o první žádost žalobce o mezinárodní ochranu. Dne 5. 5. 2022 poskytl údaje k podané žádosti a ještě téhož dne s ním byl proveden pohovor za přítomnosti tlumočníka z tureckého jazyka. V rámci toho žalobce uvedl, že se narodil v Turecku ve městě M., je státním příslušníkem Turecka, národnosti kurdské a hovoří turecky a kurdsky. Je svobodný a bezdětný. Zdravotní stav má dobrý. Ve vlasti

naposledy žil ve městě X, a to až do dne 27. 4. 2022. Následně dne 29. 4. 2022 přicestoval do ČR, a to nelegálně, schovaný v nákladním voze. Cestovní doklad nevlastní. Nikdy předtím nepobýval ve státech EU, nebyla mu udělena víza ani povolení k pobytu v jiných státech. Žalobce nemá žádné náboženské přesvědčení, je nevěřící, což je v Turecku problém. Nikdy nebyl členem žádné politické strany nebo skupiny. Sympatizuje s politickými stranami, které zastávají práva Kurdů. Proto při volbách volí stranu HDP. O mezinárodní ochranu žalobce žádá také proto, že je Kurd a ti nemají v Turecku dobrý život. Totožnost a státní příslušnost žalobce prokázal v průběhu správního řízení tureckým občanským průkazem.

19. K náboženským otázkám se žalobce v průběhu pohovoru vyjádřil tak, že se před 8 lety začal zajímat o různá náboženství a na základě svého průzkumu se rozhodl, že bude ateistou. Když se o tom někomu zmínil, dostal se s ním do hádky. Muslimský duchovní se ho snažil přivést zpět k islámu, avšak neúspěšně. O víře tak raději přestal s lidmi mluvit a své názory si nechával pro sebe. Na facebooku se přidal do ateistické skupiny. Jelikož obdržel několik zpráv s nadávkami od jiných náboženských skupin, svůj účet raději smazal. Chtěl mít klid od neustálé diskuze o jeho přesvědčení být ateistou. Otec žalobce vyznává islám, ale žalobce nikdy nenutil chodit do mešity. Jen se mu nelíbilo, že žalobce nedrží půst. Žalobce svého otce neinformoval o svém rozhodnutí být ateistou.
20. V průběhu pohovoru žalobce dále upřesnil problémy, které měl ve vlasti kvůli své kurdské národnosti. V rodném M. žalobce žádné potíže neměl, neboť jde o kurdské město, ale jakmile nastoupil na univerzitu v Istanbulu, setkával se s narážkami a ponižováním od svých spolužáků. Někdy se dostal i do fyzické potyčky. Ostatní studenti se mu posmívali, že je přistěhovalec z východu a poukazovali na jeho mardinský přízvuk. Žalobce svým spolužákům raději ustupoval a mlčel. Na chování spolužáků si nikde nestěžoval, uvedené jednání je na univerzitách běžné. Nakonec studií zanechal a našel si v Istanbulu práci. Dříve hodně cestoval po Turecku a nebyl pro něj problém najít si kdekoliv ve vlasti práci. Přitom si všiml, že se k němu lidé nechovali hezky kvůli jeho etnickému původu. V době základní vojenské služby se žalobce potýkal také se slovními urážkami od ostatních vojáků. Sloužil v M. a na K. V Istanbulu byl žalobce jednou okraden. Seděl totiž v hospodě s mužem, který mu nabídl cigaretu, ta zřejmě obsahovala drogu, byl po ní omámený a ráno se probudil bez peněženky a událost předchozí noci si nepamatoval. Incident nahlásil na policii, ale sdělili mu, že byl obrán nějakým narkomanem, od něhož si koupil drogu, a případem se již dále nezabývali. Pro podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany si žalobce vybral ČR proto, že na internetu zjistil, že zde nikdo neřeší náboženství ani rasu. V zemi původu neměl žalobce problémy se státní správou ani policií. V Turecku žije otec žalobce a sourozenci. Žalobce v zemi původu nežádal o dokumenty pro legální vycestování ze země, neboť by vízum nedostal. V průběhu správního řízení žalobce nedoložil žádné dokumenty na podporu svých tvrzení.
21. Krajský soud má za to, že na základě výše provedených skutkových zjištění učinil žalovaný správné skutkové a právní závěry ve věci. Je také třeba poukázat na to, že žalovaný obstaral dostatečné a relevantní informace ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Turecku, včetně informací o tureckých

občanech kurdského původu a svobodě vyznání v Turecku. Zjištěné informace, včetně popisu jejich zdrojů, z nichž žalovaný při rozhodování ve věci vycházel, jsou popsány na několika místech v napadeném rozhodnutí (strana 3, 4 a 7), pročez soud na tyto pasáže napadeného rozhodnutí pro stručnost odkazuje. Ostatně žalobce v průběhu správního řízení nijak nezpochyboval zajištěné podklady ani informace z nich plynoucí, žádné doplnění podkladů nenavrhoval a rovněž neuváděl ani nové skutečnosti (v rámci seznámení se s podklady a vyjádření se k nim si žalobce podklady pouze nafotil a žádné výtky neuplatnil).

22. Ve shodě se závěry žalovaného krajský soud nedospěl k tomu, že by žalobce naplnil azylové důvody ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Pro udělení azylu dle tohoto ustanovení musí být zjištěno, že žalobce je v zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod. Po posouzení tvrzení žalobce však bylo zjištěno, že ten v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možné učinit závěr, že ve vlasti vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod (ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu), za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Z tvrzení žalobce nevyplývala žádná skutečnost, která by odkazovala k tomu, že ve vlasti vyvíjel politické aktivity, za něž by byl pronásledován. Ke svému politickému přesvědčení jen uvedl, že nikdy nebyl členem žádné politické strany ani skupiny, a že pouze sympatizuje s politickou stranou HDP, kterou volí při volbách. Jinak politicky aktivní nebyl. Důvody žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tedy s politikou či uplatňováním politických práv a svobod nijak nesouvisí. Jelikož žalobce nebyl ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, je zcela v souladu se zákonem, pokud mu z tohoto důvodu nebyl azyl udělen.
23. Na základě skutkových zjištění nebylo možné, ve shodě s žalovaným, učinit ani pozitivní závěr o tom, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, tedy z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti.
24. Žalobce v žalobě odkázal na své tvrzení azylového příběhu, které uplatnil ve správním řízení, a v němž měl podrobně vyličit, z jakých důvodů opustil zemi původu. V žalobě proto připomněl svoji kurdskou národnost, kvůli níž čelil v zemi původu obtížím, nevraživosti a rovněž ústrkům ze strany branců při výkonu základní vojenské služby. Dále poukázal na to, že je ateista, pročez čelil v zemi původu nátlaku pro odmítání islámu.
25. K posledně citovaným žalobním tvrzením, jenž se týkají rozhodnutí žalobce být ateistou, soud uvádí, že žalobce v pohovoru skutečně uvedl, že z tohoto důvodu musel čelit hádkám s lidmi, kteří jeho názor na víru nesdíleli. Ze stejného důvodu dostával na sociální síti facebook urážlivé zprávy. Místní muslimský duchovní se snažil žalobce přivést zpět k islámu formou dialogu. Žalobce však chtěl mít klid, rozhodl se, že o svých názorech týkajících se víry nebude s nikým mluvit, bude si je nechávat pro sebe a účet na sociální síti smazal. Nechtěl neustále vysvětlovat svůj postoj a přesvědčení být

ateistou. Žalobce se pohádal i se svým otcem, jenž vyznává islám, a to proto, že nedrží půst, nicméně o svém rozhodnutí být ateistou již otce neinformoval. Z výše uvedených tvrzení žalobce v souvislosti s jeho ateismem nelze podle názoru soudu dovodit azylově relevantní důvod podřaditelný pod ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu, pro který by mohl mít žalobce odůvodněný strach z pronásledování v zemi původu, resp., že by mu takové pronásledování hrozilo v případě jeho návratu do vlasti. Uvedené také potvrzují informace shromážděné žalovaným, jenž tvoří součást předloženého správního spisu. Především z Informace OAMP, Turecko – Svoboda vyznání v Turecku, duben 2021, vyplývá, že Turecko je dle čl. 2 ústavy sekulárním státem, jenž garantuje svobodu svědomí, náboženství, přesvědčení, vyjadřování a uctívání. Podle čl. 10 ústavy jsou si všechny osoby rovné, nehledě na své náboženství či sektu. Diskriminace na základě důvodu vyznání je ústavou zakázána. V Turecku je právo věřit, nevěřit a měnit svou víru pod právní ochranou (bod 3 na straně 5). Podle čl. 15 turecké ústavy nesmí být nikdo nucen deklarovat svou víru. Důležitým je v této souvislosti i odstranění údaje o náboženství z viditelné části nových čipových průkazů totožnosti. Nové průkazy totožnosti od konce roku 2018 neobsahují žádnou specifickou sekci pro identifikaci náboženské příslušnosti. Z dostupných informací tedy vyplývá, že by žalobce neměl být kvůli svému přesvědčení být ateistou nějakým způsobem v Turecku znevýhodňován. Na základě žalobcem tvrzených potíží v souvislosti s jeho rozhodnutím být ateistou, soud neshledal žádnou okolnost, která by mohla mít takový negativní vliv na žalobcův každodenní osobní život, jež by mohl dosahovat úrovně pronásledování ve smyslu zákona o azylu. V souvislosti s rozhodnutím být ateista žalobce vylicil potíže (viz shora), které mu jistě znepříjemnily život. Jejich negativní dopad na osobní život žalobce však nedosahoval úrovně pronásledování ve smyslu zákona o azylu, resp. na jejich základě žalobce nemohl důvodně pociťovat strach z pronásledování. Ostatně to žalobce ani netvrdil. S nepříjemnostmi se vypořádal po svém tak, že přestal s lidmi o víře mluvit a své názory na ni si nechával pro sebe. Smazal si také účet na sociální síti, nechtěl být zatahován do případné výměny názorů ohledně ateismu a islámu. Navíc je vhodné připomenout, že žalobci je tureckou ústavou garantována svoboda přesvědčení a současně právo nevěřit nebo měnit svou víru.

26. Ve smyslu azylových důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu žalobce dále tvrdil problémy kvůli svému kurdskému původu (čelil obtížím, nevraživosti a posměchu a uvedl také ústrky v době základní vojenské služby od ostatních vojáků).
27. K odůvodněnému strachu z pronásledování z důvodu národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu) soud zjistil, že žalobce ve vlasti nevyvíjel politické aktivity, nebyl členem žádné politické strany ani skupiny, a přestože sympatizoval s politickou stranou HDP, tedy stranou zastávající práva Kurdů, a ve volbách ji volil, nijak politicky aktivní nebyl a své politické názory veřejně neprezentoval. Z tohoto důvodu nemohl mít jakékoliv obavy z pronásledování ve vlasti. Ve svých tvrzeních o potížích v zemi původu se žalobce spíše vyjadřoval k etnickým či národnostním problémům kvůli svému kurdskému původu. Údajně z tohoto důvodu v době studií na vysoké škole čelil slovním narážkám a někdy fyzickým potyčkám. Nakonec vysoké školy zanechal a našel si v Istanbulu zaměstnání. Slovním urážkám od ostatních vojáků čelil i během výkonu základní vojenské služby. Z těchto sdělení žalobce je tedy zřejmé, že motivem jeho

odjezdu z vlasti byly slovní narážky či potyčky a kritika od svého okolí (především v době studií v Istanbulu). V M. žádné potíže neměl, neboť šlo podle jeho slov o kurdské město. V době studia v Istanbulu se žalobci ostatní studenti např. posmívali, že je přistěhovalec z východu a poukazovali na jeho mardinský přízvuk. Žalobce mlčel, spolužákům ustupoval a nikde si na ně nestěžoval, neboť takové jednání je podle něj na univerzitách běžné. Naproti tomu je třeba zdůraznit, že žalobce ve výše uvedených souvislostech neměl nikdy problémy se státními orgány v zemi původu, nikdy nebyl zadržen ani nebyl trestně stíhán.

28. Z výše uvedeného vyplývá, že žalobce mohl mít jako motiv odjezdu z vlasti maximálně slovní potyčky a kritiku od svého okolí, a to v době studia na univerzitě nebo při výkonu základní vojenské služby. V rodném M. žádné potíže neměl. Pokud jde o práci, tak žalobce potvrdil, že tu nebylo obtížné si kdekoliv ve vlasti najít. Vzhledem k tomu, že hodně cestoval po Turecku, tak si údajně všiml, že se k němu lidé nechovali hezky kvůli jeho etnickému původu. Uvedené je tedy možné shrnout tak, že žalobce vyličil potíže pouze se soukromými osobami, přičemž nelze dospět k závěru, že by turecké státní orgány negativně postupovaly proti žalobci, nebo že by záměrně soukromé osoby podporovaly v agresivním jednání vůči žalobci. Z výpovědi žalobce nelze dovodit ani to, že by mu příslušné turecké státní orgány neposkytly pomoc, pokud by se na ně s takovou žádostí obrátil. Jak již bylo výše uvedeno, ne všude žalobce čelil posměchu či ústrkům, například v M. neměl žádné problémy kvůli svému etniku (šlo o kurdské město), a současně neměl nikdy problém najít si práci, a to cestoval po celém Turecku, jak sám uvedl. Problémy žalobce během studia na univerzitě a v době výkonu základní vojenské služby byly jen se soukromými osobami. Nikdy však nešlo o problémy se státními orgány ve vlasti, žalobce nebyl nikdy zadržen ani trestně stíhán. Je tedy zřejmé, že pokud by v Turecku pociťoval jakékoliv problémy ze strany soukromých osob, mohl se obrátit na příslušné turecké orgány za účelem poskytnutí ochrany. Nelze dospět ani k závěru, že by tato ochrana byla příslušnými tureckými orgány žalobci odmítnuta, nebo že by stát nebyl schopen či ochoten žalobci pomoc poskytnout. Z výpovědi žalobce vyplývá, že se na policii v zemi původu obrátil pouze jednou, a to poté, co byl v Istanbulu okraden nějakým mužem, s nímž předtím poseděl v hospodě a vykouřil nabídnutou cigaretu. Ta údajně obsahovala omamnou látku, neboť žalobce si události uplynulé noci nepamatoval a ráno se probudil bez peněženky. Incident nahlásil na policii, avšak ta dle tvrzení žalobce situaci nijak neřešila. Žalobce ale připustil, že on sám si událost vůbec nedokázal vybavit, a tedy nemohl policii ani sdělit jakékoliv podrobnosti k incidentu. Soud ve shodě s žalovaným k tomuto uvádí, že z vyjádření žalobce není jakkoliv zřejmé, proč uvedenou událost spojuje se svojí kurdskou národností. Pokud zamýšlel prokázat neochotu policie jemu pomoci, pak soud uvádí, že tento incident a postup policie zjevně neměly žádnou souvislost s jeho kurdským původem. Žalobce si z důvodu omámení událost nepamatoval a pro další možné prošetření věci neposkytl policii žádné informace či indicie. Další úkony police tak nebyly možné.

29. Vzhledem ke shora učiněným závěrům, především ohledně tvrzených slovních narážek a kritiky ze strany soukromých osob z okolí žalobce, lze při posouzení věci vycházet shodně s žalovaným z rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 10. 2001, č. j. 7 A 754/2000-28, z nějž mimo jiné k problematickému chování mezi obyvateli vyplývá, že:

„Je známým jevem v každé zemi (byť v některé více a v jiné méně, nicméně i v zemích nejvyššího standardu ochrany lidských práv a důsledné demokracie), že příslušníci určité rasy, národnosti, náboženského vyznání, sociální skupiny nebo politického přesvědčení se mohou stát u svých spoluobčanů právě pro tyto vlastnosti terčem ústrků a slovních a fyzických útoků, diskriminačních postupů při přístupu ke vzdělání, k výkonu určitých povolání, ba dokonce i přístupu na určitá místa nebo užívání veřejného majetku. Zdrojem takového nepřátelského jednání mohou být nejrozličnější negativní lidské vlastnosti jako xenofobie, animozita, závist, msta za dřívější příkoří domnělá i skutečná, důvodná i nedůvodná obava o bezpečnost, náboženské důvody, strach z ohrožení sociálních jistot atd. To však samo o sobě není ještě pronásledování ve smyslu § 2 zákona o uprchlících (resp. ve smyslu čl. 1. A.2. Úmluvy o právním postavení uprchlíků, publikované v České republice pod č. 208/1993 Sb.). Pronásledováním není ani masový výskyt těchto jevů v určité zemi nebo její části za předpokladu, že tu nejde o součást státní politiky, že tedy nejde o jevy státní mocí buď přímo vyvolané, tajně podporované, státním orgánem vědomě trpěné či státní mocí záměrně nedostatečně potlačované. Jestliže však orgány státní moci takové jevy cíleně potírají a čelí jim, nelze mluvit o pronásledování ani tam, kde možnosti státních orgánů nejsou dostatečné a taková opatření nemají trvalý a stoprocentní efekt.“

30. Obecná situace v Turecku byla popsána v podkladech shromážděných žalovaným v této věci ve správním řízení, přičemž tvoří součást správního spisu. Konkrétně z Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR s názvem Turecko – Turečtí občané kurdského původu, listopad 2020, vyplývá, že podle platné turecké ústavy jsou všichni obyvatelé Turecka považováni za příslušníky jednotného tureckého národa. Z článku X ústavy navíc vyplývá, že je zaručena rovnost všech občanů a zakázána diskriminace na základě jazyka, rasy, barvy pleti, pohlaví, politického názoru, filozofické víry, náboženství či sekty, nebo jakékoliv obdobné příslušnosti. Přitom podle zjištění ministerstva neprozrazuje v turecké společnosti příslušnost ke kurdské národnosti s jistotou ani jméno, příjmení, vzhled osoby nebo původ z určité části Turecka. Někdy není stoprocentním ukazatelem ani jazykový projev. Osoby s kurdským původem jsou aktuálně zastoupeny mezi podnikateli, úředníky, známými herci či jinými umělci, a také sportovci. V řadách profesionálních složek turecké armády jsou občané kurdské národnosti zastoupeni až 15 %, tedy stejně nebo jen o něco málo méně, než činí jejich podíl na obyvatelstvu Turecka. V Turecku pokračuje nadále trend sestěhovávání se kurdského obyvatelstva do velkoměst. K této vnitřní migraci kurdské populace do velkých měst jako je Istanbul, Ankara, Izmir atp. dochází z méně rozvinutého jihovýchodu či východu, který je závislý převážně na zemědělství. Uvedený urbanizační trend kurdské populace představuje např. v istanbulské aglomeraci zvyšující se počet Kurdů, kdy odhady jejich celkového počtu kolísají od 600 000 až po 4 000 000 osob. Tento počet již několik desetiletí stabilním tempem vzrůstá. Z dokumentu ministerstva nevyplývá, že by Kurdové měli v nejrozličnějších aspektech každodenního života odlišná práva či povinnosti než ostatní občané Turecka. Jak z informace Ministerstva zahraničních věcí ČR o tureckých občanech kurdského původu, tak i z Informace Ministerstva vnitra ČR o svobodě vyznání v Turecku nebo z Informace o bezpečnostní a politické situaci v zemi či z Přehledu údajů o zemi vyplývá, že v Turecku jsou pro Kurdy možnosti důstojného života bez omezení či pronásledování zachovány. Mohou žít v různých oblastech Turecka a vykonávat nejrozličnější zaměstnání. Současně z těchto

podkladů nevyplývá, že by byla u Kurdů omezována jejich svoboda slova nebo že by byli nějak obecně v Turecku znevýhodňováni (v nejrozumnějších aspektech života).

31. S ohledem na výše uvedené soud neshledal žádnou okolnost, jenž by měla negativní dopad na život žalobce v zemi původu, a která by současně dosahovala úrovně pronásledování ve smyslu zákona o azylu, resp. mohla přinášet žalobci odůvodněné obavy z takového pronásledování (z důvodu národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině a náboženství; ostatní důvody uvedené v § 12 písm. b) zákona o azylu nebyly vzhledem k tvrzením žalobce relevantní).
32. Jak již bylo výše uvedeno, kroky ze strany soukromých osob, pokud nejsou podporovány státem, nelze podřadit pod azylově relevantní pronásledování. Podobnými okolnostmi se již opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud, a to např. ve svých rozsudcích ze dne 10. 3. 2004, sp. zn. 3 Azs 22/2004, a ze dne 13. 9. 2004, sp. zn. 4 Azs 160/2004, v nichž mimo jiné uvedl, že: *„Skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu (...). Tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti nebyly v řízení o udělení azylu vyvráceny.“*
33. Na základě posouzení azylového příběhu žalobce dospěl soud k závěru, že ten může v případě svého návratu do vlasti využít právní ochrany své domovské země, a to v případě, bude-li se cítit ohrožen nebo určitým způsobem znevýhodněn kvůli svému původu nebo z důvodu svého rozhodnutí nevyznávat žádnou víru. V této souvislosti lze poukázat také na rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 6 Azs 8/2003, z něhož mimo jiné vyplývá, že *„Neučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně že by mu sice byla poskytnuta, ale neúčinně.“*
34. Krajský soud má za to, že žalovaný provedl dostatečně podrobné dokazování, přičemž skutková zjištění, z nichž při svých závěrech vycházel, mají oporu ve správním spise. Žalovaný postupoval v souladu se zákonem a zabýval se všemi okolnostmi případu, přitom srozumitelným způsobem zdůvodnil, proč není možné žalobci udělit mezinárodní ochranu. Rozhodující úlohu v řízení o udělení mezinárodní ochrany má právě žalobce, který podrobným vyličením svého azylového příběhu naplňuje povinnost tvrzení v daném řízení. Právě povinnost tvrzení má v těchto azylových věcech zásadní význam, neboť žalobce coby žadatel utváří svým tvrzením rámec zjišťování skutkového stavu ve správním řízení. Žalobce během správního řízení jednak poskytl údaje k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, zde měl možnost uvést důvody, pro které žádal o udělení mezinárodní ochrany, a jednak s ním byl proveden pohovor, v jehož rámci mohl uvést i další skutečnosti, které měl správní orgán vzít při posuzování žádosti v potaz. Žalobci bylo rovněž v řízení umožněno, aby doložil podklady, které by podporovaly jeho tvrzení. Žádné takové podklady žalobce nedoložil. Naopak žalovaný opatřil dle názoru krajského soudu dostatečně aktuální informace o zemi původu žalobce.

35. Žalobce dále namítal nepřezkoumatelnost způsobu, jakým se žalovaný vypořádal s podklady. Nelze údajně seznat, jaké informace podklady obsahují, přitom na straně 2 – 3 odůvodnění napadeného rozhodnutí je citována řada podkladů. Mezi nimi i Informace MZV ČR z listopadu 2020, která je irelevantní, neboť je 2 roky stará. Politická situace ve vztahu ke kurdské národnosti prochází v posledních letech dynamickými změnami. Mezinárodně politický vliv Turecka v souvislosti s konfliktem na Ukrajině posílil, přičemž Turecko toto využívá k většímu tlaku vůči kurdským organizacím a kurdské menšině. Krajský soud nemohl přisvědčit ani této žalobní námitce ohledně podkladů rozhodnutí.
36. Je pravdou, že na straně 2 odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný vyjmenoval celkem 6 podkladů, na jejichž základě bylo mimo jiné vydáno napadené rozhodnutí, a které současně tvoří obsah správního spisu. Není již ale pravdivé tvrzení, že na straně 3 odůvodnění napadeného rozhodnutí byl podán opětovně jen výčet řady podkladů, z nichž při posuzování žádosti žalovaný vycházel. Na straně 3 tohoto rozhodnutí byl zmíněn pouze jeden podklad, a to Informace o OAMP, Turecko – Svoboda vyznání v Turecku, duben 2021, z něhož žalovaný mimo jiné pro posuzovanou věc žalobce zjistil, že Turecko jako sekulární stát garantuje svobodu svědomí, náboženství, přesvědčení, vyjadřování a uctívání, přičemž všechny osoby jsou si rovny, nehledě na náboženství či sektu a diskriminace je z důvodu vyznání ústavou zakázána. Žalovaný jasně uvedl, nejen u tohoto podkladu, ale i u ostatních podkladů, jaké informace z něj pro posuzovanou věc získal a jak je v daném případě hodnotil. Obdobně popsal a vyhodnotil podklady uvedené na straně 4 a 7 napadeného rozhodnutí. Není tedy pravdivé tvrzení žalobce, že z odůvodnění rozhodnutí nelze seznat, jaké konkrétní informace použité podklady obsahují, a že v odůvodnění je jen obecně odkazováno na „informační zdroje“, avšak bez „souvztažnosti“ informace ke konkrétnímu podkladu. Způsob, jakým se žalovaný vypořádal s podklady pro vydání rozhodnutí a s informacemi z nich získanými, pokládá soud za přezkoumatelný. Některé podklady pro vydání rozhodnutí a též skutkové okolnosti z nich zjištěné již krajský soud citoval ve výkladu shora, proto pro stručnost i v nyní zkoumaných souvislostech na tento výklad odkazuje. K shromážděným podkladům a získaným informacím o zemi původu soud ještě uvádí, že žalobce v žalobě ani ve správním řízení nezpochybnil žádnou informaci o situaci ve vlasti, resp. neuváděl, že by to takto v zemi jeho původu neprobíhalo. Současně neuvedl jakékoliv nové skutečnosti, které by podle něj v podkladech chyběly. Nezpochybňoval jak zjištěné informace, tak ani jejich zdroje, z nichž byly informace čerpány. K důkazu nenavrhoval žádný jiný podklad.
37. Krajský soud nepovažuje Informaci MZV ČR – Turečtí občané kurdského původu (25. listopadu 2020) za irelevantní podklad, jak namítal žalobce s odůvodněním, že je 2 roky starý. Zdejší soud má za to, že předmětný podklad obsahuje stále aktuální informace, jež odpovídají situaci v zemi původu žalobce, a tyto nejsou zastaralé. Ostatně odlišné informace o situaci v zemi nevyplývají ani z veřejného či mediálního prostoru. Zastaralost zpráv nelze posuzovat pouze na základě toho, že od jejího vypracování či vydání uplynul určitý čas. Zastaralá je totiž taková zpráva, která obsahuje informace, jež nejsou již aktuální, a to v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím, protože situace, která je ve zprávě popisována, je již odlišná (k tomu srov. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2020, č. j. 6 Azs 109/2019-74, a rozsudek

Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2017, č. j. 45 Az 21/2016-56). Judikatura správních soudů při hodnocení informací o zemi původu především zdůrazňuje požadavek na jejich věrohodnost, objektivnost, přesnost a aktuálnost (srov. rozsudky NSS ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008-71, a ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81). Pokud žalobce v žalobě uváděl, že politická situace ve vztahu ke kurdské národnosti prochází v posledních letech dynamickými změnami, pak k tomu soud uvádí, že žalobce nijak neupřesnil změny, o které by se mohlo jednat nebo které měl na mysli. Na takto obecné tvrzení nelze nijak konkrétně reagovat. Nicméně již ve shora provedeném výkladu byly zmíněny trendy migrace tureckých občanů kurdské národnosti, kteří se sestěhovávají do velkoměst (viz Informace MZV ČR - Turečtí občané kurdského původu). Je zřejmé, že i tento podklad reflektuje poukazované dynamické změny v turecké společnosti. Žalobce v žalobě také zmínil možný zvýšený tlak vůči kurdským organizacím a kurdské menšině v důsledku posilování mezinárodně politického vlivu Turecka na podkladě konfliktu na Ukrajině. Podle krajského soudu není toto obecné tvrzení ničím podloženo. Není zřejmé, na základě jakých podkladů k tomuto tvrzení žalobce dospěl a současně ani to, jak by se tento tlak měl konkrétně vůči Kurdům projevovat. Neplatí to z podkladů shromážděných žalovaným a ani z aktuálních zpráv v médiích. Především pro obecnost tohoto tvrzení, nebylo možné se blíže námitkou zabývat a jakkoliv ji vyhovět.

38. Institut mezinárodní ochrany je zcela výjimečným institutem umožňujícím legální pobyt na území ČR. Přitom ho nelze zaměňovat nebo jím nahrazovat jiné formy pobytu upravené v zákoně o pobytu cizinců. Výčet důvodů pro udělení azylu v § 12 zákona o azylu je taxativní, pročež z jiných důvodů nelze azyl udělit. Potřeba žalobce legalizovat si na území ČR další pobyt z důvodů jím tvrzených, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, neboť řízení o jejím udělení v žádném případě nesupluje pobytové řízení cizinců. Právní úpravu pobytu cizinců na území ČR obsahuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“), jehož institutů měl žalobce využít. V této souvislosti již NSS v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, sp. zn. 7 Azs 187/2004, vyslovil, že *„Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, které tento upravuje.“* K tomu krajský soud závěrem uvádí, že z tvrzení žalobce nevyplývá žádná objektivní skutečnost, která by mu bránila v tom, aby si ve své vlasti zažádal o potřebné cestovní doklady a Turecko následně opustil legálním způsobem.

V. Závěr a náklady řízení

39. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

40. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tedy nebyla přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. dubna 2023

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně